

Державна реєстрація шлюбу за законодавством України

Згідно чинного законодавства України шлюбом є сімейний союз жінки та чоловіка, зареєстрований у органі державної реєстрації актів цивільного стану. Порядок державної реєстрації шлюбу регулюється Сімейним кодексом України, статтею 14 Закону України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану» від 01.07.2010 року № 2398-VI (зі змінами), главою 2 розділу III Правил державної реєстрації актів цивільного стану в Україні, затверджених Наказом Міністерства юстиції України 18.10.2000 № 52/5 (у редакції наказу Мініюсту 24.12.2010 № 3307/5).

Право на шлюб мають особи, які досягли шлюбного віку. З 2012 року шлюбний вік в Україні як для жінок, так і для чоловіків встановлено з 18 років. За заявою особи, яка досягла 16 років, за рішенням суду їй може бути надано право на шлюб, якщо буде встановлено, що це відповідає її інтересам.

Для державної реєстрації шлюбу громадянам мають звернути до будь-якого відділу державної реєстрації актів цивільного стану за своїм вибором, подати заяву та необхідні документи, а саме паспорти громадян України, паспортний документ іноземця або документ, що посвідчує особу без громадянства заявника, та посвідку на постійне чи тимчасове проживання або інший документ, що підтверджує законність перебування іноземця чи особи без громадянства на території України (пункт 3 розділу II Правил державної реєстрації актів цивільного стану в Україні).

Особа має право на повторний шлюб після розірвання шлюбу та одержання свідоцтва про розірвання шлюбу або рішення суду, яке набрало законної сили (стаття 116 Сімейного

кодексу України). Повторний шлюб реєструється органом державної реєстрації актів цивільного стану за умови пред'явлення особами, які раніше перебували в шлюбі, документів, що підтверджують припинення попереднього шлюбу (частина друга стаття 14 Закону України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану»).

Державна реєстрація шлюбу засвідчується Свідоцтвом про шлюб, зразок якого затверджує Кабінет Міністрів України. Свідоцтво про державну реєстрацію шлюбу видається кожному із подружжя.

Процедура державної шлюбу передбачає наступні дії:

1. Звернення до органу державної реєстрації актів цивільного стану із заявою про державну реєстрацію шлюбу.

Заява про державну реєстрацію шлюбу подається особисто жінкою та чоловіком. Якщо ж вони не можуть через поважні причини особисто подати заяву про державну реєстрацію шлюбу, таку заяву, справжність підпису(ів) на якій засвідчено нотаріально, можуть подати їх представники. Повноваження представника мають ґрунтуватися на нотаріально посвідченій довіреності.

Особи, які подали заяву про реєстрацію шлюбу, вважаються нареченими.

Варто зазначити, що сьогодні заяву до відділу державної реєстрації актів цивільного стану можна подати як особисто звернувшись до відділу, так і через мережу Інтернет. З цією метою Міністерство юстиції України запустило спеціальний веб-портал **“Звернення у сфері державної реєстрації актів цивільного стану”**. Щоб користуватися системою, потрібно зареєструватися на сайті, скласти заяву та подати відскановані копії необхідних документів. Подана заява може бути підписана шляхом накладення електронного цифрового підпису, або ж підписана особисто у відділі державної реєстрації актів цивільного стану в зручний для майбутніх наречених час.

Оригінали документів пред'являються при особистому зверненні заявників до відділу державної реєстрації актів цивільного стану в день підписання заяви у відділі або ж день державної реєстрації шлюбу, якщо заява підписана шляхом накладення електронного цифрового підпису.

2. Ознайомлення наречених з їхніми правами та обов'язками.

При подачі заяви про державну реєстрацію шлюбу працівник органу державної реєстрації актів цивільного стану зобов'язаний ознайомити наречених з умовами і порядком державної реєстрації шлюбу, їхніми правами та обов'язками як майбутніх подружжя і батьків, обов'язком повідомити один одному про стан свого здоров'я, а також попередити наречених про

відповідальність за приховання відомостей про наявність перешкод для державної реєстрації шлюбу.

3. Державна реєстрація шлюбу.

Шлюб реєструється після спливу одного місяця від дня подання особами заяви про державну реєстрацію шлюбу. За наявності поважної причини і з дозволу керівника органу державної реєстрації актів цивільного стану державна реєстрація шлюбу проводиться до закінчення зазначеного строку.

У разі вагітності нареченої, народження нею дитини та якщо є безпосередня загроза для життя нареченої або нареченого, державна реєстрація шлюбу проводиться в день подання відповідної заяви або у будь-який інший день за бажанням наречених протягом одного місяця (ст. 32 СК України).

Державна реєстрація шлюбу здійснюється у присутності наречених, реєстрація шлюбу через представників не допускається. За бажанням наречених реєстрація проводиться в урочистій обстановці.

При реєстрації шлюбу наречені мають право обрати прізвище одного з них як спільне прізвище подружжя чи надалі іменуватися дошлюбними прізвищами, або ж обрати подвійне прізвище шляхом приєднання до свого прізвища прізвище нареченого, нареченої.

З липня 2016 року Міністерством юстиції України запроваджено новий сервіс щодо державної реєстрації шлюбу «Шлюб за добу», спрямований на спрощення процедури укладення шлюбу, максимальне наближення такої послуги до людей та забезпечення реалізації гарантованого державою права на шлюб.

Відповідна послуга надається організаторами державної реєстрації шлюбу на підставі цивільно-правових договорів, укладених із нареченими, які бажають зареєструвати шлюб.

Для укладення шлюбу за прискореною процедурою необхідно:

1. Звернутись до організатора шлюбної церемонії.
2. Обрати дату та час проведення державної реєстрації шлюбу;
3. Укласти відповідний договір з організатором, заплатити за послугу та держмити;
4. Завітати на власне весілля!

З переліком організаторів пілотного проекту «Шлюб за добу» можна ознайомитися на офіційному сайті Міністерства юстиції України: <https://minjust.gov.ua/m/de-zareestruvati-shlyub-za-24-godini>